Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20366

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, Müge Akba?, Sümeyra Emino?lu-Küçüktepe ve Emine Emino?lu-Özmercan taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, bireylerin duygusal okuryazarl?k seviyelerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r ve be? temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar; **Duygusal Fark?ndal?k**, **Sosyal Yeterlik**, **Duygular? Anlama**, **Duygusal Öz-yeterlik** ve **Duygular? Düzenleme** ?eklinde yap?land?r?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, duygusal yeterlilikleri bilimsel yöntemlerle de?erlendirebilecek sa?lam bir psikometrik araç ihtiyac?na cevap vermektedir.

Ölçek, toplamda 34 maddeden olu?makta olup, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum). Geli?tirme süreci, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizlerini içermi? ve iç tutarl?l?k güvenilirli?i yöntemleriyle test edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal okuryazarl?k, duygusal zeka, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme, faktör analizi, sosyal yeterlik.

Yazarlar

Müge Akba?, Sümeyra Emino?lu-Küçüktepe, Emine Emino?lu-Özmercan

Amaç

Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin duygusal süreçlerini tan?ma, anlama, yönetme ve sosyal ili?kilerde kullanma becerilerini kapsayan duygusal okuryazarl?k yap?s?n? geçerli ve güvenilir bir araçla ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lara, duygusal yeterlilik düzeylerini nicel olarak de?erlendirebilecekleri sa?lam bir zemin sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, sadece genel bir puan sa?lamakla kalmaz, ayn? zamanda duygusal okuryazarl???n farkl? bile?enlerindeki güçlü ve zay?f yönleri belirlemeye olanak tan?yan alt boyutlu bir de?erlendirme imkan? sunar. Bu sayede, bireysel geli?im programlar?n?n veya e?itimsel müdahalelerin hedeflenmesi kolayla??r.

Yap?

Ölçülen psikolojik yap?, bireyin kendi duygular?n? ve ba?kalar?n?n duygusal durumlar?n? etkili bir ?ekilde okuma, yorumlama ve bunlara uygun tepkiler verme yetene?i olan **Duygusal Okuryazarl?k**'t?r. Bu yap?, modern psikolojide duygusal zeka kavram?yla yak?ndan ili?kilidir,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ancak özellikle duygular? anlama ve yönetme becerilerine odaklan?r.

Ölçek, bu karma??k yap?y? be? ana alt boyutta ele almaktad?r: **Duygusal Fark?ndal?k** (ki?inin kendi duygular?n? tan?ma), **Sosyal Yeterlik** (sosyal ili?kilerde duygular? kullanma), **Duygular? Anlama** (duygusal durumlar?n nedenlerini kavrama), **Duygusal Öz-yeterlik** (duygusal anlarda kendine güvenme) ve **Duygular? Düzenleme** (duygusal tepkileri yönetme).

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, yap? geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla çe?itli analizler gerçekle?tirilmi?tir. Genellikle ölçek geli?tirme süreçlerinde kullan?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle, ölçe?in teorik olarak beklenen be? faktörlü yap?y? destekleyip desteklemedi?i incelenmi?tir.

Kapsam geçerli?ini sa?lamak için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilgili yap?lar? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Bu analizler sonucunda, Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i'nin maddelerinin, temsil etti?i alt boyutlar? ölçmek için geçerli oldu?u rapor edilmi?tir. (Detayl? geçerlik katsay?lar? için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.)

Güvenirlik

Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Bu katsay?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda ne kadar tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in alt boyutlar?n?n ve toplam puan?n?n iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n kabul edilebilir veya yüksek düzeyde oldu?u varsay?lmaktad?r. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in farkl? uygulamalarda kararl? ve tutarl? sonuçlar üretti?ini i?aret eder. (Spesifik güvenirlik de?erleri, orijinal makalede yer almaktad?r.)

Faktör Analizi

Ölçek, geli?tirme çal??mas?nda yap?lan faktör analizleri sonucunda be? temel faktörlü bir yap? sergilemi?tir. Bu yap?, Duygusal Okuryazarl?k kavram?n?n çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r. Ölçek toplam 34 maddeden olu?makta olup, bu maddeler a?a??daki alt boyutlara da??lm??t?r:

Duygusal Fark?ndal?k: 9 madde
Sosyal Yeterlik: 11 madde
Duygular? Anlama: 5 madde
Duygusal Öz-yeterlik: 5 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygular? Düzenleme: 4 madde

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Yeti?kin/Üniversite Ö?rencisi Örneklemi varsay?lmaktad?r.)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genellikle 18+)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal makalede detayl? örneklem bilgileri mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

Duygusal Fark?ndal?k, Duygular? Düzenleme, Öz-yeterlik, Psikoloji, E?itim Bilimleri, Psikometri, Öz-bildirim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Müge Akba?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: makbag@marmara.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi (Yazar?n 2016 y?l?ndaki ba?lant?s? varsay?lmaktad?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için **Sorumlu Yazar Müge Akba?** ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?zinler ve olas? ücretlendirme politikalar? yazar?n takdirindedir.

Ölçe?in orijinal makalesine ve PDF doküman?na eri?im bilgileri Kaynaklar bölümünde sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Akba?, M., Emino?lu-Küçüktepe, S., & Emino?lu-Özmercan, E. (2016). A study on emotional literacy scale development. *Journal of Education and Training Studies, 4*(5), 85-91.

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: redfame.com

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu adresten indirilebilir: duygusal-okuryazarlik-olcegi-emotional-literacy-scale-toad.pdf

Duygusal Okuryazarl?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Duygusal Fark?ndal?k alt boyutu madde say?s?: 9 / Di?er insanlar?n duygular?n? kolayl?kla hissederim.
Sosyal Yeterlik alt boyutu madde say?s?: 11 / Ba?kalar?n? incitti?imde nas?l özür dileyece?imi bilirim.
Duygular? Anlama alt boyutu madde say?s?: 5 / Ço?u zaman fiziksel belirtilerini hissetmeme ra?men bu belirtilerin nedeni olan duygunun fark?nda de?ilimdir. (ters madde)
Duygusal Öz-yeterlik alt boyutu madde say?s?: 5 / Duygusal anlar?mda kendimi gülünç, aptal, vb. durumlara dü?ürmekten korkar?m. (ters madde)
Duygular? Düzenleme alt boyutu madde say?s?: 4 / ?yi anla?amad???m insanlara bile adil davran?r?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM